

Interpellationssvar gällande besöken till primärvården - ställd till landstingsstyrelsens ordförande Monica Johansson (S)

Björn Karlsson (SD) har ställt frågor till landstingsstyrelsens ordförande Monica Johansson (S) angående besöken till primärvården. Interpellanten för fram att i november 2016 beslutade landstingsfullmäktige att besök i primärvården ska vara avgiftsfria samt att mer enhetliga avgifter vid sjukhusmottagningarna ska införas. Beslutet togs med målet att underlätta för patienter, införa enklare administration samt att styra tillbaka patienter från akutmottagningarna till primärvården.

Med anledning av detta ställer interpellanten följande frågor:

1. Hur många fler besökare fick primärvården då den blivit avgiftsfri?
2. Hur mycket färre besök fick akutmottagningarna efter den avgiftsfria primärvården?
3. Vad är det vanligaste man söker hjälp för inom primärvården?
4. Var det någon speciell sjukdom som man mer sökte hjälp för efter beslutet?
5. Vad är det vanligaste man söker hjälp för inom akutvården?
6. Var det någon speciell sjukdom inom akutvården som man inte sökte hjälp för efter beslutet?
7. Med vilka kostnader ökade primärvården efter beslutet?
8. Med vilka kostnader minskade det inom akutvården efter beslutet?

Svaren på frågorna är:

1. För perioden januari-september har primärvårdsbesöken ökat från 592 667 till 617 033, det vill säga en ökning med cirka 24 500 besök.
2. För perioden januari-september har besöken på akutmottagningarna minskat från 70 963 till 70 528, det vill säga en minskning med 435 besök.
3. Den vanligaste ICD10 diagnosen är inom diagnoskapitlet R00-R99 - Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstädes (exempelvis sjukdomskänsla och trötthet

eller smärta och värk). Näst vanligast är M00-M99 - Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven (exempelvis myalgi, smärta i knäled, smärta i fot, artros i knä eller höftled, inflammationer av olika slag i axlar, handleder, nacke, ryggskott, nack- och skulderproblematik) och tredje vanligast är J00-J99 - Andningsorganens sjukdomar (exempelvis akut övre luftvägsinfektion, astma, KOL). Gällande kapitel M00-M99 - Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven kan dessa diagnoser ha ökat då våra sjukgymnaster börjat sätta diagnoser på ett nytt sätt det senaste året.

När en patient söker vård måste läkaren ställa diagnos. Om man inte kan hitta en specifik sjukdom/orsak till symptomen ska en symptomdiagnos ställas. Den beskriver, utan koppling till orsak, de symptom som orsakar patientens besök. Kapitel R00-R99 är alla symptomdiagnoser och det finns många. De exempel som lyfts i stycket ovan är korrekta men det är några få exempel och det kan även vara andra såsom bland annat hjärtklappning, hosta, illamående, huvudvärk, täta urinrängningar, heshet, yrsel och svullnad. Ökningen av dessa besök säger inget om någon specifik sjukdomsgrupp, möjligen kan man tolka det som att allmänheten söker mer för diffusa symptom eller så är hälso- och sjukvården dåliga på att sätta organspecifika diagnoser, det kan man egentligen inte uttala sig om.

4. De diagnoser som ökat mest 2017 jämfört med 2016 är J00-J99 - Andningsorganens sjukdomar (exempelvis luftvägsinfektioner av olika slag såsom halsfluss, förkylning, bihålsinflammation, lunginflammation, samt även astma och KOL) följt av H60-H95 - Sjukdomar i örat och mastoidutskottet (exempelvis öroninflammation) och L00-L99 - Hudens och underhudens sjukdomar (exempelvis hudåkommor såsom sår, infektioner, hudförändringar, utslag av olika slag, eksem).
5. Inom akutsjukvården (de tre akutmottagningarna) är de vanligaste diagnoserna R00-R99 - Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstädes (exempelvis smärtor i luftstrupe och bröstorg) följt av S00-T98 - Skador, förgiftningar och vissa andra följer av yttre orsaker (exempelvis skador på huvud, skador på handled och hand, skador på fotled och fot). I övrigt samma resonemang som under punkt 3, det vill säga man ställer symptomdiagnoser. Sannolikt många där diagnosen bröstsmärta sätts när det visar sig att det inte är hjärtinfarkt.
6. De diagnoser som minskat mest 2017 jämfört med 2016 är M00-M99 - Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven följt av J00-J99 - Andningsorganens sjukdomar och I00-I99 - Cirkulationsorganens sjukdomar (exempelvis förmaksflimmer). Bedömningen är att

HANDLÄGGARE
Mikael TörmäDATUM
2017-10-26DIARIENUMMER
LS-LED17-1905-3

minskningen är så pass liten att det är svårt att dra några slutsatser i denna grupp.

7. Förändringen av patientavgifterna är budgeterad att vara intäktsneutral – de minskade avgifterna i primärvården kompenseras av höjda avgifter inom den specialiserade vården. Det ackumulerade periodutfallet (januari-september) visar att intäkterna inom den specialiserade vården ökat med 20,6 miljoner kronor, men i och med att intäkterna inom primärvården minskat med 32,5 miljoner kronor så har summan av intäkter minskat med cirka 12 miljoner kronor.
8. Se punkt 7.

Monica Johansson (S)
Landstingsstyrelsens ordförande